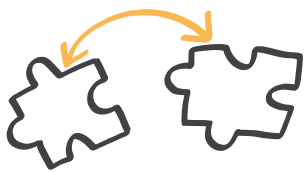

Evropska povelja o lokalnom omladinskom radu

Demokratskom društvu je potrebno da se čuje glas mladih i da mladi aktivno u njemu učestvuju. Kako bi bili uspešni u ovim nastojanjima, mladima je potrebno mesto gde mogu da daju predloge, gde zajedno sa svojim vršnjacima mogu da istražuju, izražavaju i razvijaju interesovanja, talente i ideje za budućnost, **mesto koje ih podstiče da dalje razvijaju znanja, veštine, stavove i vrednosti i mesto na kome će dobiti podršku za svoja nastojanja. Sve ovo će im dalje pomoći da iskoriste svoj potencijal i kao pojedinci i kao građani. Omladinski rad je prava prilika za sve ovo i mladi¹ su i uvek moraju biti njegovi glavni akteri. Omladinski rad je, stoga, proces učenja i za mlade, i za čitavo društvo.** Ovo je investicija u kojoj obe strane pobeđuju, a u društvu koje nastoji da podstakne inkluzivnost i socijalnu koheziju, omladinski rad ima ključnu ulogu.

Sveobuhvatni ciljevi omladinskog rada navedeni su u mnogim značajnim dokumentima o politikama kako Evropske unije tako i Saveta Evrope². Međutim, ova Povelja nije politički dokument. Umesto toga, ona transformiše sve ove dokumente u konkretne smernice o uspostavljanju lokalnog omladinskog rada i održavanju njegovog kvaliteta. **Ideja o ovakvoj povelji prvi put je nastala tokom Druge konvencije o omladinskom radu održane u Briselu 2015. godine.** U deklaraciji je navedeno da „Konvencija zahteva posvećivanje više pažnje i odgovornosti na lokalnom nivou, kao i da se sa lokalnim i regionalnim vlastima treba dogovoriti oko Evropske povelje namenjene omladinskom radu na lokalnom nivou“. Ova ideja je bila motivisana stvaranjem zajedničkog okvira za omladinski rad. Deklaracija je bila polazna osnova da dvadeset dve Erasmus+ nacionalne agencije u oblasti mladih – zajedno sa partnerima: InterCity omladinskom mrežom, POYWE mrežom, Evropskim omladinskim forumom te partnerstvom EU i partnerstvom Saveta Evrope – pokrenu Erasmus+ projekat strateške saradnje **Evropa na lokalu** (Europe Goes Local)³. Ova Povelja je jedan od glavnih rezultata projekta. Nastala je kroz proces konsultacija širom Evrope koje su uključile širok spektar interesnih strana na svim nivoima, vlade, opštine, nevladine organizacije, omladinske organizacije i savete, krovne organizacije i mnoge druge.

¹Međutim, mladi ne predstavljaju jednu homogenu grupu. Oni dolaze iz različitih sredina, imaju različita interesovanja, ideje, možda su organizovani ili nisu i oni će, zbog ovih i mnogih drugih razlika, imati različite potrebe.

²Među ovim dokumentima nalaze se:

- Zaključak Saveta o doprinosu kvalitetnog omladinskog rada razvoju, blagostanju i socijalnoj inkluziji mladih (2013/C, 168/03);
- Agenda za 2020. godinu, Rezolucija CM/Res(2008)23 o omladinskim politikama Saveta Evrope;
- Predlog Saveta Evrope za omladinski rad (CM/Rec(2017)4);
- Osnazivanje mladih: nova omladinska strategija EU KOM/2018/269 konačna verzija.

³Projekat se finansira u okviru aktivnosti transnacionalne saradnje Erasmus+ programa.

Povelju je, dakle, osmislila evropska zajednica omladinskog rada, pa se stoga može smatrati njenim vlasnikom. Povelja se tiče svih – od kreatora politika do omladinskih radnika i mladih, svih koji su uključeni u omladinski rad i žele da ga unaprede.

Cilj ove Povelje je da doprinese daljem razvoju lokalnog omladinskog rada. To postiže navođenjem vodećih principa, kao i načina na koje treba osmisliti različite aspekte da bi se ovi principi ispoštovali. Povelja je deo zajedničke evropske platforme za neophodan dijalog o omladinskom radu. Besplatan je metodološki alat, koji služi kao lista zadataka oko koje se interesne strane mogu okupljati, o kojoj mogu diskutovati i na osnovu koje mogu odlučivati o merama neophodnim za dalji razvoj omladinskog rada, vodeći računa da ne izostave nijedan aspekt ili ugao gledanja i starajući se o tome da se omladinski rad sprovodi na najbolji i najefikasniji način. Ova Povelja se, stoga, treba posmatrati u celini, a stavke na listi zadataka nisu poređane na osnovu prioriteta, već logičkim redosledom.

Omladinski rad, međutim, karakteriše bogata raznolikost ne samo kada u vidu imamo praksu već i kada razmišljamo o načinu organizacije, upravljanja i finansiranja. Čak i kada veći deo omladinskog rada počinje i odvija se na lokalnom nivou, mnogobrojni akteri na različitim nivoima su odgovorni za različita pitanja navedena u Povelji. Nijedan akter ne može sam da ispuni sve zahteve niti da bude izuzet od odgovornosti. Da bi se podržao razgovor o tome kako primenjivati Povelju u zavisnosti od situacije na lokalnom nivou, uz nju je dostupan i onlajn interaktivni set alata koji pruža uvid u različite uglove gledanja, objašnjenja, referentna dokumenta i primere dobre prakse koji se tiču različitih odeljaka i stavki Povelje.

- ★ da se zasniva na dobrovoljnom učešću – mladi aktivno učestvuju u omladinskom radu iz ličnih želja i lične motivacije;
- ★ da se zasniva na potrebama, interesovanjima, idejama, iskustvima mladih, ali i da odgovora na te potrebe i tako doprinosi dodatnoj vrednosti i/ili radosti u životu;
- ★ da bude osmišljen, organizovan, planiran, pripreman, sproveden i evaluiran u saradnji sa mladima i/ili od strane mladih;
- ★ da doprinese ličnom i društvenom razvoju mladih kroz neformalno i informalno učenje;
- ★ da nastoji da poveća odlučnost i autonomiju mladih i omogući im pristup pravima;
- ★ da holistički pristupa mladima i da ih spozna i prihvati takve kakvi jesu – kao sposobne pojedince i primarni potencijal kako u sopstvenim životima tako i u čitavom društvu;
- ★ da podstiče kritičko razmišljanje i kreativnost, kao i ljudska prava, demokratske vrednosti i aktivno građanstvo;
- ★ da bude inkluzivan i da nudi jednake mogućnosti svim mladima.

- ★ je razvijena:
 - u skladu sa ključnim gorepomenutim principima;
 - u saradnji sa svim relevantnim akterima, uključujući i mlade, koji imaju jasno određene uloge i mandate i koji su uključeni u svakoj fazi ovog procesa;
 - na osnovu relevantnih i ažuriranih znanja o potrebama mladih, njihovim pravima i interesovanjima, kao i na osnovu novih istraživanja i različitih vrsta i metoda omladinskog rada koji se mogu koristiti za postizanje ciljeva;
- ★ je zasnovana na jasnim i merljivim kvalitativnim i kvantitativnim indikatorima koji se tiču onoga što treba postići u pogledu učešća, uticaja i učenja mladih;
- ★ raspodeljuje odgovarajuće resurse u skladu sa ciljevima;
- ★ sadrži jasne i politički odobrene ciljeve i zadatke na lokalnom nivou i poštuje autonomiju lokalnih organizacija civilnog društva;
- ★ ima jasnu poziciju u širim omladinskim politikama na svim nivoima, od lokalnih do evropskih, i povezana je sa njima.

- ★ da bude deo dijaloga svih relevantnih aktera;
- ★ da transformiše ciljeve i zadatke u jasne strategije i planove;
- ★ da definiše i uspostavi preduslove i radne procese neophodne za sprovođenje kvalitetnog omladinskog rada;
- ★ da kontinuirano razmenjuje informacije o planovima i aktivnostima sa drugim lokalnim, nacionalnim i evropskim akterima u oblasti mladih, kao i da postane aktivan deo međusektorske i unutarsektorske saradnje;
- ★ da savetuje mlade i obezbedi im pristup raznovrsnim i prilagođenim informacijama o njihovim pravima, kao i mogućnostima da učestvuju u različitim lokalnim, nacionalnim i međunarodnim aktivnostima;
- ★ da podstiče i podržava mlade:
 - da se susreću uprkos preprekama i granicama kako bi se družili, razmenili iskustva i ideje, organizovali, učili jedni od drugih i aktivno učestvovali u društvu;
 - da budu aktivni građani i utiču na društvo, kao i da postanu deo procesa donošenja odluka o politikama;
 - da budu otvoreni prema svetu i da aktivno učestvuju u regionalnim, nacionalnim, evropskim i međunarodnim projektima mobilnosti i saradnje;
- ★ da zajedno sa mladima postavi ishode učenja koje smatraju relevantnim za svoj lični i društveni razvoj;
- ★ da dokumentuje i učini vidljivim ishode neformalnog i informalnog učenja, tj. znanja, veštine, stavove i vrednosti razvijene kroz učešće u omladinskom radu, kao i da podrži priznavanje postignutih kompetencija;
- ★ da omladinskim radnicima obezbedi potrebne relevantne informacije, obrazovanje i obuke prilagođene lokalnim potrebama, ali i da podstiče i podržava kontinuiran razvoj kompetencija.

- ★ da deluje u okviru jasnih etičkih okvira, zasnovanih na ključnim gore navedenim principima, Univerzalnoj deklaraciji UN o ljudskim pravima, Deklaraciji UN o pravima deteta, kao i Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima;
- ★ da bude podstaknut željom da podrži druge mlade na putu ličnog i društvenog razvoja;
- ★ da stvara povoljno i pouzdano okruženje koje je inkluzivno, koje osnažuje, koje je društveno angažovano, kreativno i bezbedno, zabavno i ozbiljno, spontano i organizovano;
- ★ da uvidi potrebu za određenim aktivnostima i nađe načine da:
 - angažuje mlade u svim fazama omladinskog rada;
 - podrži mlade da se sami organizuju;
- ★ da poseduje kompetencije, tj. znanja, veštine, stavove i vrednosti neophodne za bavljenje omladinskim radom u skladu sa principima i aktivnostima opisanim u ovoj Povelji;
- ★ da omladinski rad shvati kao proces zajedničkog učenja i da uvidi potrebu za stalnim razvojem kompetencija;
- ★ da bude svestan različitih uloga i misija omladinskih radnika, ali i da ume da ih objasni, kao i da se ne bavi ciljevima i aktivnostima koji su izvan ključnih principa;
- ★ da neprestano kritički razmišlja o svojim postupcima, kao i o lokalnim ciljevima, metodama i načinima organizovanja aktivnosti tako da budu u skladu sa ključnim principima.

- ★ jasan i sveobuhvatan sistem za dokumentovanje i praćenje ishoda, preduslova i radnih procesa u odnosu na merljive indikatore i ciljeve;
- ★ redovno i ažurirano mapiranje lokalnih situacija i potreba;
- ★ jasne procedure za kontinuiranu analizu i promišljanje ishoda u pogledu njihovog odnosa sa preduslovima, radnim procesima i aktivnostima, kao i sa potrebom za daljim razvojem;
- ★ jasne procedure za kontinuirano ažuriranje novih nacionalnih i međunarodnih istraživanja, trendova i metoda u oblasti mladih i omladinskog rada;
- ★ zajedničke napore svih zainteresovanih strana da sarađuju u razvoju kvaliteta i usvajanju inovacija;
- ★ kontinuirani razvoj kompetencija omladinskih radnika zasnovan na jasnim okvirima kompetencija u kombinaciji sa analizom lokalnih ishoda, potreba, prednosti i nedostataka.

NACIONALNI PARTNERI

www.oead.at

www.erasmusplus-jeunesse.fr

www.leargas.ie

www.iuventa.sk

www.jint.be

www.jugendfuereuropa.de

www.jaunatne.gov.lv

www.movit.si

www.mobilnost.hr

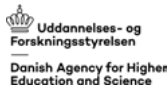
[erasmus-plus.gr](http://www.erasmus-plus.gr)

www.aha.li

www.anpcdefp.ro

www.ufm.dk

www.tka.hu

www.jtba.lt

www.mucf.se

www.agenziagiovani.it

www.rannis.is

www.erasmusplus.nl

www.oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat

www.juventude.pt

www.dzs.cz

www.movetia.ch

www.aktivungdom.eu

[erasmusplus.rs](http://www.erasmusplus.rs)

europanoored.eu

INTERNACIONALNE ORGANIZACIJE

pjp-eu.coe.int

www.youthforum.org

www.youthforum.org

intercityyouth.eu

www.poywe.org

www.salto-youth.net/rc/eeca/

www.salto-youth.net/see

„OMLADINSKI RAD SE
ZASNIVA NA VREDNOSTIMA...
I PROMOVIŠE PRAVA MLADIH.”

